

TARTALOM.

I. Egyházi dolgozatok.

Chrysostomos beszéde Flabianos püspök visszatérésekor. Ford. PÉTERFI DÉNES	17
Virágok, melyekkel Jézus diadalát neveljük. (Egyházi beszéd) RÉDIGER GÉZA	88
Jubileumi ima. KISS SÁNDOR	269
Miket illet egy pap ünneplése? (Egyh. beszéd) BÖLÖNY VILMOS	271
Az unitarismus az igazság ítélőszéke előtt. (Egyh. beszéd) LŐRINCZI ISTVÁN	336

II. Hittaniak, bölcselmiek.

„Az idealismus“ a jellemről. BÖLÖNY VILMOS	1
Tauitsd imádkozni. (Költemény) RÉDIGER GÉZA	31
Gyöngymondatok. (Ujkori íróktól) Gyűjtötte KISS MIHÁLY	49, 103
	169, 219
Az örök élet. (Francziából.) FERENCZ JÓZSEF	65
A calvinismus. (IV—VI.) VÁRY ALBERT	77
Magyarázat az idealismushoz. BODNÁR ZSIGMOND	98
Az összehasonlító módszer a vallástudományban. GRÓF KUUN GÉZA	121
Észrevételek „az idealismus magyarázatára“. BÖLÖNY VILMOS .	159
Katholikus és protestáns erkölcsiség. VÁRY ALBERT	181
Judás tragediája az orthodox theológiában. PERCZELNÉ KOZMA FLÓRA	217
A feltámadás. BÖLÖNY VILMOS	237
Armstrong A. Richard. LŐFI ÖDÖN	297

III. Nevelés és oktatásügyiek.

Magyarország közoktatásügye az 1903. évben. Dr. GÁL KELEMEN	94
A régi diákéletről. Dr. GÁL KELEMEN	146
Gyakorlati tanárképzés. Dr. G. K.	292

IV. Életiratok, történelmiek.

Unitárius egyházközségek és senatorok a régi lengyel köztársaságban. GLAZSEVSZKY ÁDÁM	33
Szent István király élete. RÓRENCZ	45
Kovács János (Nekrolog.) PÉTERFI DÉNES	47
Egyh. tört. adatok : CLVIII. Inség 1817-ben. K. F.	92
CLIX. Tanuvallomás arról, hogy Atyhán, Pálfalván és Korondon a megnevezett személyek milyen vallásuak. Közli Dr. VASS MIKLÓS	211
Gróf Kuun Géza. (Nekrolog.) PÉTERFI DÉNES	102
Árkosi Benedek korfestő elmékedései és hazafias imái 1660-ban. KANYARÓ FERENCZ	135, 206
Szentiványi Gyula. (Nekrolog) }	166
Derzsi Károly " } PÉTERFI DÉNES	167
Rédiger Géza " }	168
A tordai unitárius gymnasium története. VARGA DÉNES	194
Megnyitó beszéd. Dr. Martineau születésének 100-dik évfordulója alkalmából. FERENCZ JÓZSEF	250
Dr. Martineau Jakab emlékezete. Dr. BOROS GYÖRGY	254

V. Egyházi élet.

Egyházfőtanácsai gyűlés : I. Ferencz József püspök megnyitó beszéde	309
II. Püspöki jelentés	311
III. Az Egyh. Képv. Tanács jelentése	318
IV. Ferencz József püspök 50 éves jubileuma	325
V. Elintézett ügyek. — V.	330

VI. Vegyesek.

Rédiger Gézáról. JÉKEY ALADÁR	173
Emléksorok Ferencz József püspök jubileumára. (Költemény) MURÁNYI FARKAS SÁNDOR	333

VII. Irodalmi értesítő.

Vallás és szabadság. Ford. (angolból) Unitárius lelkészek és tanárok. Ism. . . . 51. Essex Hall Year-Book. Szerk. Bowie Copeland W. Ism. . . . 51. Tolstoj és a szabadelvű egyházak. Irta Perczelné Kozma Flora. Ism. . . . 52. Az apostolok cselekedeteiről írott könyv. Irta Harsányi István. Ism. . . . 52. Gyermekéveim. Irta gróf Kuun Géza. Ism. . . . 105. A keresztény hit öt pontja. Irta Dr. Martineau Jakab. Ford. Gálfy Lőrincz. Ism. . . . 105. Uj idők, régi igazságok. Wirth Zwingli egyh. beszédei. Ford. Rohoska József. Ism. . . . 105. Az akarat kérdésének történetirodalmából. Dr. Szlávik M. Ism. Dr. G. K. 106. Báthory András püspök könyvtára. Irta Veress Endre. Ism. K—ó. 221. Magyarország története. Irta Dr. Kőváry László. Ism. K. 283. Az élő, önálló, személyes meggyőződésen alapuló hitre való nevelésről. Irta Harsányi István. Ism. . . . 284. Lőrinczi István. Értesítés. Ism. . . . 285. Dr. Luther Márton művei. II. köt. Sajtó alá rendezte Dr. Masznyik Endre. Ism. . . . 351. Magyar Ev. egyh. tört. emlékek. Sajtó alá rendezte Stropm László. Ism. K—ó. 351. Adatok a bözödi ref. egyh. község történetéhez. Irta Koncz József. Ism. . . . 352. A székely nemzet czimere. Irta ifj. Biás István. Ism. K—ó. 352. Jubilaris gondolatok. Irta Dr. Versényi György. Ism. . . . 352.

VIII. Aranykönyv.

Az „Ezredéves Emlékalap“-ra tett kegyes adományok 61.

Adakozás a kolozsvári egyházközség templom-tornya újrépítésére. 62. 119. 179. 233. 296. 359. A Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom javára tett kegyes adományok. 63. 120. 234. A hódmezővásárhelyen építendő unitárius templom javára tett kegyes adományok. 64. 180. 235. Husvétii ajándékozások a homoródjánosfalvi unitárius egyházközségben. 180. Vécsei Sámuel hagyományai. 360. Adomány a kissolymosi egyházközségnek. 360. Ajándékozás Keményf. 360.

IX. Különfélék.

Armstrong. Lengyelországban. 53. Németországban. Franciaországban. 54. Egy francia róm. kath. pap. Channingről. A Tolstoj-cikkhez. 55. A tibeti buddhizmusról. Az Egyesült Államokban. 56.

Mint lett Szentrontásból Szentháromság? (K. F.) Brunetiere. 57. Nevelési elvek Ámerikában. A magyar neveléstörténet. (g. k.) 58. A középiskolai rendtartás. (g. k.) A háromszéki egyházkörben. Tudori fokozat. Chadwick White János †. Csongvay Domokos. 59. Az aranyosvidéki unitárius papság vesztesége. 60. Róm. kath. írók. Az angol unitáriusok. 107. A Brahma Somaj. A vallási válságról. 108. Unitárius felfogás a modern philológiában. Harnack felolvasásai Hollandiában. 110. Olaszországban. 111. Spanyolországban. A pápa egy bucsújárás ellen. 112. Az orosz államegyház. 113. Az izlam és kereszténység Áfrikában. Vallás és természetrend. 114. Gróf Kuun G. első gyermekéveiről. A „Ben-Hur“ története. 115. Régi dolgok (Dr. G. K.) 116. A ref. orsz. zsinat. Tudori fokozat. 117. Tanítók Otthona. 118. Martineau-emlék-ünnep. 170. A Brahma S. egyik lapja Martineauról. A tordai gymn. visszaállítása. 171. Angolországban. 173. Franciaországban. A német kathoikus lapok. 174. Mahomed születésének 13. százévi fordulója. Loyson Hyacinthe házassága. Az Unitárius Passio eredete. (K—ó.) 175. Auner és Brozer naplója. 176. Egyed Mózes †. 177. Mozoomdar. A székelyudvarhelyi unitárius egyh. község. 222. Az új tordai gymnasium. 223. A szabadelvű keresztények nemzetközi congressusa Genfben. Genf reformálása. 224. A reformatorok közül. Az imádkozó Krisztus. 225. Toldy Ferencz emléke. (K—ó.) 226. X. Pius theológiája. Franciaországban. Miért veszítették el a csatát a r. katholikusok Franciaországban? 227. Róm. kath. püspök a szentek tisztelete ellen. Zionismus. 228. A legrégebb keresztény gyülekezetről. 229. Németországban. Felfedezések Egyiptomban. 230. Szép ajándék. Új felügyelő gondnok. Jubileum. Az angol unitárius theol. akadémián Oxfordban. 231. Ferencz József püspök. A róm. kath. egyház. Szász Károly. 286. A genfi gyűlés. Chantre elnök beszéde. 287. Az ultramontanok. 289. Történelem klerikalis világitásban. 290. A mahomedanok nagy vesztesége. Az Ázsiában lakó örmény nép. Hol van az unitárius kollegium könyvtárának legrégebb könyve? 291. A csillagok utja. „Morale sans Dieu!“ 293. Rammohun Roy. Dr. Székely Ferencz. Jubileum. 294. A tordai gymn. megnyitása. 353. Az angol unitariusok manchesteri theol. intézete. 355. Ismeretlen kolozsv. papok Heltai idejében. Szász tanulók főisk.-ban. 355. stb.

Gyászhirek: 60. 118. 177. 232. 295. 359.

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

XL. évf.

Januarius—Februarius

1-ső füzet.

„Az idealismus“ a jellemről.

Szellemi és erkölesi tökéletesedésünk tengerén, általános-ságban szólva, egy idő óta az úgynevezett fejlődési világtörvény hajtja s hatja át a haladásnak egyre szélesbedő hullámgyűrűit... Ott találkozunk vele a természettudományban, midőn állítja, hogy az anyagi teremtő erő adott lételt minden teremtménynek... Ott a történetböleleletben, midőn vallja: hogy minden, a mi van, a történelmi fejlődésnek eredménye... Ott van az élettan e tételében: az állat és ember között csak fokozati a különbség. Ott a neveléstan ez eszméjében: a fejlődés ösztönökét mellöz és teremt... Megtaláljuk a közismert Darwin-féle formula: „a létért való küzdelem“ unos-untalan való használatában; meg a társadalom-tudományban, midőn egy Malthus azt véli, hogy a nemzetek eljutnak egykoron a túlnépesedés stádiumába; meg a Galton nézetében, melyben ő a nevelés helyett a tenyésztésre fekteti a fösúlyt, mint olyanra, mitől a társadalom legjobbat várhat... Igen, ott lebeg a fejlődéstan irodalmunk minden lapján, midőn, mint nyílt titkot mindenki látni véli, hogy „esendes forradalom“ napjait éljük; ott írónk lelkében, midőn a többek közt ezt olvassuk: „a Carlyle hero-sainak, egy Nagy Sándornak vagy Napoleonnak hatása az emberiségre hasonlít a tűzhányó hegyek kitoréseinek és egyéb nagy zajjal járó tüneményeknek, az úgynevezett földtani katas-tropháknak hatásához a föld arczulatára. Jelentőségük elenyé-szően csekély azokéhoz az apró, munkájuk közben észre sem vehető tényezőkhöz viszonyítva, a melyeknek ereje évmilliókon át tartó folytonosságukban áll. A Vesuvius hatalmas hamu-kúpja, a melynek létrejötte Pompejit eltemette, vakondturás azokhoz a hegyekhez képest, a melyek időtlen időknek folyamán apró csigáknak vázaiból halmozódtak föl”.¹ Vagy másutt, mikor

¹ Dr. Apáthy István: „A fejlődésnek nevezett átalakulásról“.